

**II Міжнародна науково-практична конференція
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**

4. Инновационные методы обучения в техническом вузе/Н. И. Наумкин; под ред. П. В. Сенина, Л. В. Масленниковой, Э. В. Майкова. – Саранск: Изд-во Мордов. ун-та, 2007. – 122 с.

5. Ковчина І. М. Теорія та практика підготовки майбутніх соціальних педагогів до соціально-правової діяльності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / І. М. Ковчина. – Київ : [б. в.], 2008. – 42 с.

УДК364:37.061(043.2)

Строїч В.В.,

Національна академія внутрішніх справ, Київ

**ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТА
ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ПРАЦІВНИКА СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**

Трансформації, що відбуваються в соціальній сфері України, посилюють потребу суспільства у підготовці фахівців із соціальної роботи, здатних самостійно висувати і вирішувати актуальні завдання, відчувати себе впевнено в ситуації постійних змін, уміти допомогти клієнту у вирішенні проблеми. Ефективне вирішення завдань, які ставить сьогоднішня перед соціальними працівниками, залежить від їх готовності до професійної діяльності в сучасних умовах. Професійне становлення соціального працівника є складним процесом, що обумовлено специфічним характером самої професії, різноманітними процесами розвитку як особистості, так і суспільства в цілому.

Стрижнем особистості майбутнього фахівця стає структура мотивів, сформована ще під час навчання. У цьому контексті постає особливо актуальним самостійне дослідження мотиваційної готовності майбутніх соціальних працівників, з урахуванням специфіки самої професії, адже зміст, розвиненість мотиваційної сфери особистості можуть визначати як конструктивний, так і деструктивний характер майбутньої професійної діяльності, позначатися на успішності оволодіння фахом на етапі професійної підготовки у вищому навчальному закладі.

Готовність до професійної діяльності розглядається в роботах О. Безпалько, І. Зверевої, В. Поліщук, С. Харченка; психологічна готовність досліджується в працях М. Дяченко, Л. Кандибович, Д. Узнадзе, О. Госсе.

Психологічна готовність до професійної діяльності інтерпретується як інтегральне особистісне утворення, яке має специфічну структуру і включає різноманітні компоненти, серед яких виділяють: мотиваційний, когнітивний,

II Міжнародна науково-практична конференція ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

емоційно-вольовий, операційно-поведінковий. При цьому готовність трактується як цілеспрямоване вираження особистості, що включає її переконання, погляди, ставлення, мотиви, почуття, вольові та інтелектуальні якості, знання, навички, вміння, установки, як сформованість певної системи якостей, необхідних для успішного виконання тієї чи іншої діяльності [5 с.66]. Одним із важливих показників психологічної готовності людини до професійної діяльності є рівень розвитку її мотиваційної сфери. Мотивація відіграє важливу роль в процесі засвоєння знань, умінь і навичок, зміні працездатності, тобто впливає на формування інших компонентів професійної готовності [1 с.44].

У сучасній науці термін «мотивація» розглядають як: 1) сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, які спонукають людину до діяльності, визначають поведінку, форми роботи, надають їй спрямованості, орієнтованої на досягнення особистих цілей; 2) процес формування мотивів, що стимулює та підтримує поведінкову активність на певному рівні; 3) сукупність факторів, що визначають і спрямовують особистість, її поведінку; 4) сукупність мотивів; 5) потреби, що викликають активність людини і визначають її спрямованість [4].

До визначення структурних компонентів мотиваційної готовності до професійної діяльності існують різні підходи.

Зокрема, мотиваційний компонент готовності до професійної діяльності знаходить своє відображення у структурах М. Дяченко і Л. Кандинович (позитивне ставлення до професії, інтерес до неї та інші стійкі професійні мотиви) [3], К. Дурай-Новакова (професійно значимі потреби, інтереси і мотиви діяльності) [2].

Мотиваційний компонент включає в себе професійні установки, інтереси, прагнення займатися професійною діяльністю. Його основою є професійна спрямованість (особисте прагнення людини застосувати свої знання в обраній професійній сфері), в якій виражається позитивне ставлення до професії, нахил та інтерес до неї, бажання вдосконалювати свою підготовку тощо. Ступінь сформованості професійного інтересу визначає характер роботи майбутнього фахівця над собою з метою використання своїх можливостей і здібностей.

Мотиваційний компонент готовності майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності характеризує здатність студента мотивувати себе на набуття необхідних професійних знань, умінь і навичок та формування компетентності.

Базовою основою мотиваційної готовності спеціаліста є розуміння мети своєї професії, спеціальності, позитивне ставлення до неї, необхідний рівень самооцінки і домагань в діяльності. В умовах вищого навчального закладу при підготовці фахівця мотиваційна готовність до професійної діяльності

II Міжнародна науково-практична конференція ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

проявляється в реальній мотиваційній орієнтованості студентів на професійний і особистісний розвиток і саморозвиток в освітньому процесі;

Розглядаючи готовність майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності, виділяють наступні підходи у процесі формування її компонентів. Сутність першого підходу полягає в тому, що стихійні, або спеціально організовані викладачем умови навчальної діяльності та взаємовідносини вибірково актуалізують окремі ситуативні спонуки, які при систематичній актуалізації поступово переходять у стійкі мотиваційні новоутворення [6 с.79]. Це механізм формування «знизу вгору». Другий механізм – «зверху вниз» – полягає у засвоєнні студентом цілей, ідеалів, змісту спрямованості особистості, які за задумом викладача повинні у нього сформуватися і які сам студент повинен поступово перетворити у внутрішньо прийняті і реально діючі. Повноцінне формування мотиваційної системи особистості має включати в себе обидва механізми. Таким чином, механізм формування мотивації до професійної діяльності – це сукупність закономірних зв'язків і відносин, що обумовлюють процес засвоєння соціальних цінностей, норм і правил поведінки, вироблення специфічних для індивіда ціннісних орієнтацій та установок у праці[5 с.67].

Для формування мотиваційного компоненту психологічної готовності студентів до майбутньої професійної діяльності можна визначити такі соціально-психологічні умови:

- формування (і підтримування) прагнень студентів виявити свої можливості і ствердити себе через навчально-професійну діяльність. Із цією метою можна застосувати: детальне ознайомлення з майбутньою професійною діяльністю та її суспільною значущістю, з сучасними вимогами, які вона висуває до знань, умінь і якостей особистості фахівця;

- створення уявлень про модель особистості успішного професіонала з обраного фаху, усвідомлення ближніх і перспективних цілей професійного навчання;

- розвиток позитивної «Я-концепції» та адекватної професійної самооцінки студента та формування ціннісних орієнтацій;

- вироблення у студентів потреб і вмінь самостійно працювати з різними джерелами інформації, оволодівати інформаційними технологіями і творчо застосовувати знання на практиці;

- забезпечення умов для самопізнання, самовдосконалення

- підтримання допитливості й «пізнавального» психологічного клімату в студентській академічній групі.

- розширення досвіду професійної діяльності в процесі фахової практики, стажування. У цей період відбувається вдосконалення і коригування сформованих у процесі вивчення фахових дисциплін знань і навичок. Практика

**II Міжнародна науково-практична конференція
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**

– це можливість виявити наявність (чи відсутність) інтересу до обраної професії, життєвих налаштувань, пов'язаних із цією професією, ступеня готовності до здійснення професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Данко Д. В. Компоненти готовності майбутніх соціальних працівників до використання технологій медико-соціальної роботи в професійній діяльності / Д. В. Данко // Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота / гол. ред. І.В. Козубовська. – Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2012. – № 24. – С. 43-45.
2. Дурай-Новакова К. М. Формирование профессиональной готовности студентов к педагогической деятельности: Дис. докт. пед. наук: 13.00.08 / К. М. Дурай-Новакова. – М., 1983. – 356 с.
3. Дьяченко М. И. Психологические проблемы готовности к деятельности / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович. – Минск: БГУ, 1976. – 175 с.
4. Колот А. М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу : навч. посіб. / А. М. Колот. – К. : КНЕУ, 1998. – С. 39.
5. Мазур Т. В. Специфіка психологічної готовності до професійної діяльності соціальних працівників / Т. В. Мазур // Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. – 2013. – № 2 (3). – С. 66-74.
6. Особливості процесу формування готовності майбутніх соціальних працівників до патронажної роботи з людьми похилого віку / Т. О. Голубенко // Молодий вчений. – 2013. – № 1(01). – С. 77-81.

УДК316.334.3(043.2)

**Тімкін І.Ф.,
Носок М.,**

Національний авіаційний університет, Київ

СУЧАСНИЙ МОЛОДІЖНИЙ РУХ В УКРАЇНІ

Молодіжний рух відіграє важливу роль в змінах суспільно-політичного характеру. У демократичному суспільстві молодіжна політика реалізується через молодіжний рух, який охоплює всеукраїнський, регіональний і місцевий рівні.

Особливості розвитку молодіжного руху, його організованого сегменту визначаються значною мірою його сутністю політичної системи та адаптацією